

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KAR/PRA2	Strana:	1 / 3
Název předmětu:	Archeologie pravěku 2		
Akademický rok:	2023/2024	Tisknuto:	24.05.2024 08:00

Pracoviště / Zkratka	KAR / PRA2			Akademický rok	2023/2024
Název	Archeologie pravěku 2			Způsob zakončení	Zkouška
Akreditováno/Kredity	Ano, 4 Kred.			Forma zakončení	Kombinovaná
Rozsah hodin	Přednáška 2 [HOD/TYD] Cvičení 1 [HOD/TYD]			Zápočet před zkouškou	ANO
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Počítán do průměru	ANO
Letní semestr	19 / -	0 / -	0 / -	Min. (B+C) studentů	nestanoveno
Zimní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Opakovaný zápis	NE
Rozvrh	Ano			Vyučovaný semestr	Zimní, Letní
Vyučovací jazyk	Čeština			Počet dnů praxe	0
Volně zapisovatelný předmět	Ano			Hodn. stup. zp. před zk.	S N
Hodnotící stupnice	1 2 3 4				
Počet hodin kontaktní	0				
Automat. uzn. záp. před zk.	Ano v případě předchozího hodnocení 4 nebo nic.				
Periodicita	K				
Nahrazovaný předmět	Žádný				
Vyloučené předměty	KAR/APR3 a KAR/APR4				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Kurs je zaměřen na chronologii a systematiku archeologických pramenů a návazných teorií pro období neolitu. V rámci cvičení se studenti seznámí s artefaktovou náplní uvedeného období na základě studia srovnávací sbírky a obrazové databáze artefaktů. Přednáška se soustředí na podrobné seznámení s archeologickými prameny pro toto období: s kamennými a dalšími artefakty (štipané i hlazené nástroje včetně použitých materiálů a techniky výroby, ozdoby a keramika včetně její technologie a výzdoby). Pozornost se věnuje obydlím a rituálním projevům (přikopy, rondely, pohřební ritus, lidská i zvířecí plastika). Vykládá se systém získávání potravy (lov, chov domácích zvířat a pěstování plodin). Studentům se dostává základního poučení o společenských systémech a symbolizmu této doby, stručně jsou informace o indoevropském problému. Přednášky jsou založeny na archeologii České republiky s rozsáhlými exkurzy do širšího okolí. Část kurzu může proběhnout formou řízené samostatné práce studentů, která bude zaměřená na studium literatury a vyhotovení písemné práce.

Požadavky na studenta

Kombinovaná zkouška, seminární práce, praktické určování artefaktů.

Obsah

Základní témata:

- 1) Základní charakteristiky neolitu
- 2) Neolitická revoluce a šíření neolitu
- 3) Vztah k mezolitickým populacím
- 4) Zemědělství a subsistence
- 5) Obytné areály a formy sídlení
- 6) Pohřební areály
- 7) Nadkomunitní areály-rondely
- 8) Násilí a válečnictví v neolitu
- 9) Exploatace surovin a dálkové kontakty
- 10) Oděv, kroj a identita

11) Neolitická společnost

Studijní opory

Garanti a vyučující

- **Garanti:** PhDr. Petr Křišťuf, Ph.D.
- **Přednášející:** PhDr. Petr Křišťuf, Ph.D. (100%)
- **Cvičící:** PhDr. Petr Křišťuf, Ph.D. (100%)

Literatura

- **Základní:** Pavlů, Ivan. *Life on a neolithic site. Bylany - Situational analysis of Artefacts.*. Praha: Insitute of Archaeology, 2000. ISBN 80-86124-24-X.
- **Základní:** Květina, Petr; Řídský, Jaroslav.; Končelová, Markéta.; Burgert, Pavel.; Šumberová, Radka.; Pavlů, Ivan.; Brzobohatá, Hana.; Trojánková, Olga; Vavrečka, Petr.; Unger, Jiří. *Minulost, kterou nikdo nezapsal.* 2015. ISBN 978-80-7465-173-1.
- **Doporučená:** Křišťuf, P. a kol. *Arény předků. Posvátno a rituály na počátku eneolitu = Ancestral arenas: Cult and ritual at the begining of the Eneolithic period.* Plzeň ZČU, 2019.
- **Doporučená:** Pavlů, Ivan; Zápotocká, Marie. *Archeologie pravěkých Čech. 3, Neolit.* Praha : Archeologický ústav AV ČR, 2007. ISBN 978-80-86124-71-1.
- **Doporučená:** Whittle, Alasdair. *Europe in the Neolithic : the creation of new worlds.* Cambridge : Cambridge University Press, 1999. ISBN 0-521-44920-0.
- **Doporučená:** Pavlů, Ivan; Metlička, Milan. *Neolitický sídelní areál ve Vochově : podle výzkumů Archeologického ústavu AV ČR v Praze 1977-1980 a Západočeského muzea v Plzni 2004.* Praha : Archeologický ústav AV ČR, 2013. ISBN 978-80-87365-64-9.

Časová náročnost

Všechny formy studia

Aktivita	Časová náročnost aktivity [h]
Kontaktní výuka	39
Příprava na zkoušku [10-60]	50
Vypracování seminární práce v bakalářském studijním programu [5-40]	15
Celkem:	104

Hodnotící metody

Odborné znalosti - odborné znalosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

- Kombinovaná zkouška,
- Seminární práce,

Předpoklady

Odborné znalosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že je student před zahájením výuky schopen:

- Charakterizovat jednotlivá období pravěku
- Shrnout význam archeologie a historie pro poznání minulosti

Odborné dovednosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že student před zahájením výuky dokáže:

- Porozumět vědecky strukturované přednášce

Číst a porozumět odbornému textu v české jazyce

Používat adekvátní terminologii v českém jazyce

Využívat elektronické informační zdroje

Vyučovací metody

Odborné znalosti - pro dosažení odborných znalostí jsou užívány vyučovací metody:

Přednáška s demonstrací,

Cvičení (praktické činnosti),

Samostudium,

Výsledky učení

Odborné znalosti - po absolvování předmětu prokazuje student znalosti:

Shrnout chronologii neolitu v Čechách a ve střední Evropě

Shrnout problematiku archeologických pramenů a jejich významu pro poznání a rekonstrukci života v období neolitu v Čechách a částečně také v Evropě

Shrnout problematiku dochovaných nemovitých památek sledovaného období

Vytvořit přehled hmotné kultury neolitu v Čechách

Nastínit sídelní strategii jednotlivých archeologických kultur

Uvést příklady symbolického chování člověka v neolitu a o jeho archeologicky uchopitelných projevy

Charakterizovat pramennou základnu ke sledovanému období.

Odborné dovednosti - po absolvování předmětu prokazuje student dovednosti:

Časově zařadit artefakty tvořící běžnou součást hmotné kultury ve sledovaném období

Funkčně interpretovat artefakty tvořící běžnou součást hmotné kultury ve sledovaném období

Kriticky hodnotit dostupné informace ke sledované problematice

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma stud.	Obor	Etapa	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Archeologie	Bakalářský	Prezenční	Archeologie	1	21-1,2,3	2023	Povinné předměty	A	1	LS